

RECHTSTREEKS

VAN DE REDACTIE

Geen uitweg meer?

Deze maand:

"Geen uitweg ziende en toch niet geheel zonder uitweg" (2 Kor. 4:8).

blik naar boven, bij dit verlangen naar de overwinning, sluit ik me graag aan.

1 Van de redactie

Geen uitweg meer?

We staan aan het begin van een nieuw jaar. Het is een gebruik dat we elkaar dan 'het beste wensen'. Dat is snel en gemakkelijk gezegd. In de oren van iemand die in 'zwaar weer' zit, kan het ook nog eens goedkoop klinken.

Gelovigen hoeven niet moedeloos of wanhopig te zijn. God zal 'barmhartigheid' bewijzen opdat we niet moedeloos worden (2 Kor. 4:1). Hij weet dat we 'broos' zijn als aarden vaten. Paulus zegt: "Verdrukt, maar niet benauwd; geen uitweg ziende, maar niet geheel zonder uitweg; vervolgd, maar niet verlaten; neergeworpen, maar niet omkomend" (2 Kor. 4:7-9). Verdrukking, tegenstand en vervolging konden Paulus' 'moed' niet wegnemen. Hij had zijn hoop op God gevestigd. Hij had hem verlost en zou hem ook verder verlossen (2 Kor. 2:10).

2 Christus leren kennen

3 Bestudeert de Schriften

4 Spreken tot de Rots

6 Ezra

Hoofdstuk 10

Onlangs kreeg ik een gedicht van iemand die echt in zwaar weer zit. Zij wilde mij op die manier in haar situatie laten delen. Het is goed dat we de Heer hebben voor onze nood, het is ook goed dat we die nood met elkaar delen.

Hoe moeilijk en uitzichtloos de omstandigheden ook mogen lijken - geef de moed niet op. Met de psalmist mogen we zeggen: "U ziet het wél, want U aanschouwt de moeite en het verdriet, opdat men het in Uw hand geeft" (Ps 10:12).

7 Tafels, tafelen en een tafeltje

8 Elisa voorziet een weduwe van olie

2 Koningen 4:1-7

In het leven van een kind van God kunnen er perioden zijn die zwart zijn als de nacht, alsof God niet luistert. In die tijd slaan de moeiten en zorgen als een stormvloed over een mens heen. Zij heeft het gevoel erdoor verzwolgen te worden. Toch blijft er een lichtpunt over, zoals in het volgende gedicht tot uitdrukking komt:

Ik hoop en bid dat u in dit vertrouwen wordt versterkt door het lezen van dit nummer van Rechtstreeks, waarin artikelen staan over blijdschap en falen, over reiniging en herstel, over leeg zijn en vervuld worden, over het dienen van de Heer en de valkuilen daarbij over tafels en over geesten in gevangenschap. Namens de redactie, Ger de Koning.

9 Reply

10 Demas, Lucas, Marcus

11 Vierentwintig namen en titels van Christus in het boek Openbaring

Stormvloed

Zee van tranen
stromend op het strand
Opgezweepte golven
kletteren op het land

Zuigen met zich mee
wat ligt verloren
verworpen ongezien
Waarom toch ooit geboren

Zinloos levend
drijven naar de horizon
Vechtend met het water
dat ik toch zwemmen kon

Overgave, uitgeput
de blik alleen naar boven
Overwinning, ooit
daar blijf ik in geloven

Jenneke

Deze vier coupletten kreeg ik toegestuurd van dit contact. Ik heb gevraagd of ik dit gedicht voor een stukje in Rechtstreeks mocht gebruiken. Dat mocht. Bij deze

CHRISTUS LEREN KENNEN

J. Koechlin

'Maar zo hebt u Christus niet geleerd' (Ef. 4:20).

Zijn blijdschap

Mozes, de profeten en de psalmen getuigen van het lijden dat het deel van de Christus moest zijn (Luc. 24:25-27; 44-46). Hijzelf heeft voor Zijn discipelen nooit verborgen wat deze weg inhield. Hij nodigde hen uit Hem daarin te volgen. Zijn naam als de Man van smarten heeft Hij in leven en dood volledig waar gemaakt. Is het daarom niet wonderlijk, dat de Heer tegen dezelfde discipelen spreekt over Zijn vreugde en dat Hij wil dat Zijn blijdschap in hen woont? *"Dit heb Ik tot u gesproken, opdat mijn blijdschap in u is en uw blijdschap volkomen wordt"* (Joh. 15:11). Daarna richt Hij Zich tot de Vader, terwijl Hij dezelfde wens uitspreekt: *"opdat zij mijn blijdschap volkomen hebben in zichzelf"* (Joh. 17:13).

Voor de wereld zijn lijden en blijdschap tegenovergestelde, onverenigbare gevoelens. Mensen gaan spontaan van het één op de ander over en zo snelt hun leven heen. Een kind van God echter verwerkelijkt tegelijkertijd zowel het één als het ander, tenminste wanneer hij in de juiste toestand is. Hij is bestemd, evenals de Heer, om te lijden in een wereld die vijandig is ten opzichte van God en de Zijnen. Maar op hetzelfde moment bezit hij evenals zijn Meester een innerlijke onuitputtelijke bron van vreugde. *"Bedroefd, maar altijd blij"*, is één van de kenmerken van Gods dienstknechten (2 Kor. 6:10).

Net zoals de vrede en de liefde, is de christelijke blijdschap niet te vergelijken met wat er in de wereld wordt bedoeld met dat woord. De Heer Jezus geeft niet zoals de wereld geeft. De aardse vreugde is oppervlakkig en heeft een bittere nasmaak: *"Ook onder het lachen kan het hart pijn lijden en het einde der vreugde kan kommer zijn"* (Spr. 14:13). Menselijke vreugde is als de mens zelf, vluchtig en niet duurzaam. Dat komt omdat angst voor de dood de mens een onzekere toekomst geeft. De vreugde van de Heer Jezus en van de Zijnen is van een totaal andere orde. Deze

vreugde heeft totaal andere motieven. Psalm 16 noemt bijvoorbeeld enkele aspecten van de vreugde van Christus, de overste Leidsman en Voleinder van ons geloof. *"Wat betreft de heiligen die in het land zijn: zij zijn de heerlijken in wie al mijn welbehagen is"* (Ps. 16:3). En Lucas zegt dat Jezus Zich verheugde in de Heilige Geest en zei: *"Ik prijs U, Vader, Heer van de hemel en van de aarde, dat U deze dingen voor wijzen en verstandigen hebt verborgen, en ze aan kleine kinderen hebt geopenbaard"* (Luc. 10:21).

Hij heeft Zich verheugd in de beloofde erfenis: *"De meetsnoeren vielen mij in liefelijke dreven, ja, mijn erfdeel bekoort mij"* (Ps. 16:6). Wij herkennen in Hem de ware Isaak, die een beeld is van Christus als de erfgenaam en wiens naam betekent: 'lachen'. Dit is ook de onuitsprekelijke en hemelse vreugde voor de verlost en hun eeuwig deel. Zij verheugen zich in een onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke erfenis, die in de hemelen voor ons is weggelegd en waarvan wij bezit zullen nemen in de dag van Jezus Christus. Daarin verheugen wij ons, zo nodig nu een korte tijd bedroefd (1 Petr. 1:3-8). *"Verblijdt u in de hoop,"* is de aanbeveling van Paulus aan de gelovigen te Rome (Rom. 12:12).

Christus heeft Zijn vreugde gevonden in de tegenwoordigheid van de Here God. Want Hij zegt: *"Ik stel mij de HERE bestendig voor ogen; omdat Hij aan mijn rechterhand staat, wankel ik niet. Daarom verheugt zich mijn hart en juicht mijn ziel"* (Ps. 16:8-9). Het is die volmaakte, ononderbroken gemeenschap die onze geliefde Heiland ons als een voorbeeld heeft nagelaten!

Ten slotte zei de volmaakte Mens: *"Gij maakt mij het pad des levens bekend; overvloed van vreugde is bij uw aangezicht, liefelijkheid is in uw rechterhand, voor eeuwig"* (Ps. 16:11). Het was Zijn vreugdevolle vooruitzicht daar aan de rechterhand van God te zijn, om eeuwige vreugde te smaken. Was dat niet de vreugde die voor Hem

lag, een vreugde die Hem heeft ondersteund door al Zijn lijden heen (Hebr. 12:2). Hij verwachtte van de Zijnen dat zij zich zouden verblijden wanneer zij Hem liefhadden, omdat Hij naar de Vader heenging (Joh. 14:28).

Ook andere dingen hebben het hart van Christus verheugd: het Woord van God (Ps. 119:162). En een zondaar die tot inkeer kwam (Luc. 15). Maar geen enkele omstandigheid was voor Hem een bron van volle vreugde, zoals dat voor Hem het aangezicht van Zijn God was en de onafgebroken gemeenschap met de Vader. En zo is het ook met ons als Zijn verlost. Onze vreugde in de Heer moet ons boven de omstandigheden en de menselijke overwegingen uittillen. Al het andere zal minder worden, Hij nooit. Een gelovige kan geremd worden in zijn dienst; beroofd worden van de gemeenschap met zijn broeders; zelfs van de dienst van het Woord; geen enkele vrucht zien op zijn arbeid. Dan leert men pas echt of de vreugde alleen bestond in de zegeningen, of dat ze werkelijk in de Heer Zelf was. De vreugde kan haar oorzaak hebben in de gaven, maar die kunnen door omstandigheden verminderen. Hij beschikt naar Zijn welgevallen over onze omstandigheden en kiest ze voor ons uit. Vanuit de binnenste kerker – zonder dat hij iemand had om zijn gevoelens over de belangen van Jezus Christus te delen – had Paulus echter het volste recht om de Filippenzen te vermanen zich altijd te verblijden in de Heer (Fil. 4:4; zie ook Luc. 1:47).

Maar wij hebben een Voorbeeld dat op unieke wijze groot is. Hoe eenzamer de weg van Christus op aarde werd, des te duidelijker bleek dat de Bron van Zijn vreugde in God Zelf te vinden was. Op

de verklaring van de Vader: “U bent mijn geliefde Zoon, in U heb Ik welbehagen gevonden” (Luc. 3:22), is het juiste antwoord: “Naast U begeer Ik niets op aarde” (Ps. 73:25). Dit is een zin die de sleutel geeft tot het geheim van de Meester. Laat dit ook het kenmerk van Zijn discipelen zijn, de inhoud van onze aardse loopbaan. Laten wij onze vreugde alleen vinden in Hem, die het welbehagen van de Vader was. Zo zal de gemeenschap met de Vader echt zijn, en zal onze blijdschap volkomen zijn (1 Joh. 1:3-4).

Er is een wonderbare samenhang tussen de blijdschap, de liefde en de vrede van Christus. Hij heeft deze aan ons gegeven; en het is noodzakelijk dat ook in ons deze deugden gevonden worden, opdat ons geloofsleven in evenwicht blijft. Wij weten bijvoorbeeld dat zonder blijdschap of vreugde en zonder liefde, de vrede snel verandert in koelte en dorheid van hart. En omgekeerd dat, zonder de vrede, de blijdschap en de vreugde lijken op tijdelijke menselijke opwindings. De vrucht van de Geest is: liefde, blijdschap, vrede. Dat is wat de Geest voortbrengt in hen die Christus hebben aangenomen.

Een lied¹ zegt:

*Uw liefde en Uw vrede,
en Uw volmaakte vreugde,
zijn er eeuwig voor mij.*

Dit zijn niet allen kenmerken om zelf van te genieten, maar wij moeten deze eigenschappen ook openbaren.

1 Ton amour et ta paix et ta parfaite joie sont à moi pour jamais (Hymnes et Cantiques 92-3).

BESTUDEERT DE SCHRIFTEN

Vragen:

1. Welke persoon bezat een reusachtig ijzeren bed?
2. Waar werden Saul en Jonatan gedood door de Filistijnen?
3. Welke Romeinse officier kreeg bezoek van een engel, die hem zei dat God zijn gebeden had gehoord?

1. Og, de koning van Basan (Deut. 3:11).
2. Het gebergte Gilboa (1 Sam. 31:1-8).
3. De hoofdman Cornelius (Hand. 10:1-8).

Antwoorden:

SPREKEN TOT DE ROTS

Hugo Bouter

‘Toen de vergadering geen water had, liep zij te hoop tegen Mozes en Aäron, en het volk twistte met Mozes (...) Toen sprak de HERE tot Mozes: Neem de staf [van vóór het aangezicht des HEREN] en laat de vergadering samenkomen, gij en uw broeder Aäron; spreek dan in hun tegenwoordigheid tot de rots, dan zal zij haar water geven; gij zult voor hen water uit de rots te voorschijn doen komen en de vergadering en hun vee drinken’ (Num. 20:2-13).

De dood van Mirjam

Na vele omzwervingen door de woestijn kwamen de Israëlieten weer in Kades-Barnea (dat betekent ‘heilige bron’), het vroegere uitgangspunt voor de verkenning van Kanaän (vgl. Num. 13:26; 32:8vv.; Deut. 1:19vv.). In het tweede jaar na de uittocht uit Egypte was Kades voor langere tijd hun legerplaats geweest. Inmiddels waren er zo’n achtendertig jaar verstreken en waren bijna alle krijgsvlieden die het goede land versmaad hadden, gestorven in de woestijn (Num. 14:20:35; Deut. 2:14-16). Wij lezen hier over nóg een sterfgeval, de dood van Mirjam. Dat gebeurde volgens de aanhef van dit hoofdstuk in de éérste maand (Num. 20:1). Mogelijk was dit aan het begin van het láátste jaar van de woestijnreis. Mirjam stierf in Kades en werd daar begraven in de woestijn *Sin*. Dit was een gebied dat zich vanaf de woestijn ten noorden van Kades-Barnea tot ver in het zuiden uitstreckte. De naam *Sinai* hangt mogelijk hiermee samen. In Numeri 13 wordt Kades gesitueerd in de woestijn Paran, waaruit wij kunnen opmaken dat dit laatste gebied een onderdeel van de woestijn Sin vormde. Wij kennen deze plaatsen ook uit het leven van Abraham en van Hagar (Gen. 14:6-7; 16:14; 21:21).

Mirjam was tijdens de woestijnreis een keer in opstand gekomen tegen Mozes, maar was daarvoor toen reeds gestraft (zie Num. 12). Helaas mocht zij het Beloofde Land niet binnengaan. Haar dood bepaalt ons bij het ernstige feit dat het alle mensen beschikt is éénmaal te sterven en daarna het oordeel (Hebr. 9:27). De Schrift noemt alleen Henoeh en Elia als uitzonderingen op deze regel. De dood is tot alle mensen doorgedaan, omdat allen gezondigd hebben (Rom. 5:12). Want het loon, dat de zonde geeft, is de dood (Rom. 6:23). Zo stierf Mirjam, de profetes, in de woestijn. Zij werd begraven in Kades. Numeri 20 is een hoofdstuk van zonde, dood en oordeel, hoewel te midden van dit alles toch ook *Gods genade* schittert.

De zonde van Mozes en Aäron

Zelfs Mozes en Aäron konden niet ontkomen aan het oordeel van de dood, zoals dit hoofdstuk op indrukwekkende wijze laat zien. Zij schoten tekort in gehoorzaamheid bij ‘het water van Meriba’, waar de Israëlieten opnieuw met de HERE twistten en Hij Zich onder hen de Heilige betoonde (Num. 20:13; vgl. Ex. 17:7). Later in dit boek is sprake van ‘het water van Meribat-Kades’, d.i. het twistwater van Kades (Num. 27:12-14). Evenals het opstandige volk faalden ook Mozes en Aäron als leiders in deze voor hen zo moeilijke situatie, en daarom zouden zij evenmin het Beloofde Land binnengaan (Num. 20:12). Dit is een ingrijpende gebeurtenis geweest in het leven van deze godsmannen, waarop later nog uitvoerig wordt teruggegrepen, vooral door Mozes zelf (zie Deut. 1:37; 3:26-27; 4:21; 32:48vv.; Ps. 106:32-33). Zij vertrouwden niet op God en lieten tegenover de Israëlieten niet zien dat Hij de Heilige was. Daarom moesten zij de gevolgen van hun zonde dragen in de woestijn. Het land Kanaän zouden zij niet binnengaan. Aäron stierf op de berg Hor (Num. 20:22-29), Mozes enige tijd later op de berg Nebo (Deut. 34:1-8).

Wat was de aanleiding tot hun falen? Terwijl het volk in Kades verbleef, kreeg het gebrek aan water. ‘Toen de vergadering geen water had, liep zij te hoop tegen Mozes en Aäron, en het volk twistte met Mozes’ (Num. 20:2). Het was dezelfde beproeving die de Israëlieten aan het begin van de woestijnreis ook hadden meegemaakt (Ex. 17:1). Zij ontlokte weer precies dezelfde reactie. Tientallen jaren lang was er echter wel water geweest, het water dat stroomde uit de rots bij Horeb, die destijds door Mozes was geslagen met de staf waarmee hij in Egypte de Nijl had geslagen. Vele jaren lang hadden de Israëlieten het wonder van deze bovennatuurlijke watervoorziening dagelijks ondervonden. Zij waren zo eraan gewend geraakt, dat ze niet eens meer dankbaar ervoor waren. Daarom stelde God hen opnieuw op de proef om te weten wat er in hun hart leefde. Dat was helaas niet veel goeds.

Het resultaat was een complete volksofstand. De volksvergadering spaarde haar leiders niet. Mozes en Aäron werden persoonlijk verantwoordelijk gesteld voor de problemen. Zij kregen diverse verwijten te horen, die soms nog vroom klonken ook. De Israëlieten waren toch het volk van God, 'de gemeente des HEREN'? Wat hadden Mozes en Aäron hun aangedaan, door hen uit Egypte te doen optrekken en hen in dit barre oord te brengen? Moest Gods volk hier sterven in de woestijn, waar niets groeide en waar geen water was om te drinken? Dan hadden zij beter kunnen sterven met hun broeders, die al eerder waren omgekomen (Num. 20:3-5).

Mozes en Aäron reageerden in eerste instantie heel goed. Zij gingen niet in discussie met de gemeente, maar begaven zich naar de ingang van de tent der samenkomst. Daar knielden zij neer voor Gods aangezicht om in stil gebed hun harten voor Hem uit te storten. Het antwoord liet niet lang op zich wachten, want 'de heerlijkheid des HEREN verscheen hun' (Num. 20:6). God Zelf kwam hen te hulp.

De staf van Aäron

De opdracht die God gaf, was duidelijk. Mozes moest de staf van Aäron nemen van vóór het aangezicht des Heren (Num. 20:9). Dat was de staf die gebloeid had en die als het bewijs van het door God erkende hogepriesterschap van Aäron in de tent der samenkomst werd bewaard 'tot een teken voor de wederspanningen' (Num. 17:10). Met die staf in zijn hand moest hij in de tegenwoordigheid van het volk tot de rots spreken, dan zou de rots haar water geven. De rots was een beeld van Christus (1 Kor. 10:4).

De staf van Aäron was de staf van het priesterschap, de staf van de genade, van de voorbede in het heiligdom. Het was de staf die gebloeid had; hij had bloesem voortgebracht, bloemen gedragen en amandelen doen rijpen. Typologisch spreekt dat van opstandingsleven, leven uit de dood. Christus is na Zijn opstanding uit de doden het heiligdom binnengegaan en Hogepriester geworden voor altoos. Daartegenover was de staf van Mozes zélf een staf van *oordeel* en *vergelding*: daarmee had hij de Nijl geslagen, en daarmee was de Schelfzee gespleten. Bij de berg Horeb had hij ermee op de rots geslagen. Dat spreekt van het oordeel dat Christus eens voor altijd heeft gedragen op het kruis van Golgota; dat kan niet worden herhaald.

De zonde van Mozes was nu dat hij zijn *eigen* staf nam en daarmee opnieuw op de rots sloeg, in plaats van tot de rots te spreken. Hiermee schaarde hij zich in feite bij het weerspannige volk en weerstreefde hij Gods bevel (Num. 20:24; 27:14). Bovendien sprak hij onbezonnen met zijn lippen. Daarom verging het hem kwalijk om hunnentwil (Ps. 106:33). Eerst leek het echter goed te gaan. Mozes nam de staf van Aäron en vergaderde het volk vóór de rots. Maar toen keek hij niet meer naar de rots om die toe te spreken; hij draaide zich om en richtte zich tot het halsstarrige

volk. Vol toorn sprak hij enkele korte zinnen tot hen: 'Hoort toch, wederspanningen, zullen wij uit deze rots voor u water tevoorschijn doen komen?' Daarop volgde een onbeheerste en vleselijke reactie. Mozes hief zijn hand op en sloeg de rots met zijn eigen staf tweemaal, 'en er kwam veel water uit, zodat de vergadering kon drinken en ook het vee' (Num. 20:10-11).

Wij moeten hierbij bedenken dat het Gods bedoeling was het volk Israël een nieuwe openbaring van Zijn genade te schenken. Mozes had daartoe het werktuig moeten zijn. De wet was door Mozes gegeven, en dat ging gepaard met indrukwekkende verschijnselen. Maar nu ging het om iets hógers: God wilde Zijn *genade* betonen, en dat óndanks de opstandigheid van het volk.

Uiteraard zijn de genade en de waarheid pas definitief door Jezus Christus gekomen (Joh. 1:17). Maar God wilde alvast een voorproef ervan geven; en wij zien Mozes tijdens de woestijnreis inderdaad diverse malen als voorbidder optreden, zodat God het volk genade kon bewijzen (zie Ex. 32-34; Num. 14). Maar hier faalde hij. Weliswaar verhinderde dat niet dat er zegen kwam, want er vloeide veel water uit de rots. Maar Mozes onteerde God, doordat hij niet volkomen op Hem vertrouwde in deze situatie en Hem niet 'heiligde' ten aanschouwen van de Israëlieten. Dat betekent dat hij niet liet zien Wie God was in de verhevenheid van Zijn gunst en de grootheid van Zijn genade, als Degene die boven de zonde van het volk stond en die op grond van Zijn eigen soevereine goedheid voorzag in hun behoeften. Alles wat daartoe nodig was, was priesterlijke bemiddeling, gebed en voorbede. God betoonde Zich desondanks toch de Heilige onder hen, en wel door (1) rijkelijk te voorzien in de noden van het volk, en (2) door het falen van Mozes en Aäron op gepaste wijze te bestraffen (vgl. Lev. 10:3). Zij zouden delen in het oordeel van het ongelovige volk en het Beloofde Land niet betreden (Num. 20:12-13).

Dit behelst een belangrijke les voor ons, die zoveel eeuwen later leven. Mogelijk wil God ook in deze tijd nog een opwekking schenken en nieuw leven geven te midden van zoveel dorheid en doodsheid. Mogelijk wil Hij Zijn soevereine genade betonen en het water des levens in rijke mate doen stromen. Wanneer Hij ons daartoe als voorbidders in Zijn dienst wil gebruiken, laten wij Zijn bevel dan niet weerstreven. Laten wij spreken tot de Rots. Dat wil dus zeggen: Laten wij bidden tot de verheerlijkte Christus aan Gods rechterhand. Laten wij de staf van het oordeel niet hanteren — wanneer God ons daartoe geen opdracht geeft. Laten wij de *priesterstaf* in de hand nemen en pleiten op de genade van onze Heer Jezus Christus, die eenmaal om onze zonden geleden heeft en de straf voorgoed gedragen heeft. Op grond van Zijn volbrachte werk mogen wij zeker zijn van Zijn zegen.

EZRA

Hoofdstuk 10

Reiniging van het volk

J. A. Vellekoop

Maar toen kwamen er moeilijkheden. Allereerst was er het ongunstige jaargetijde: *“Maar het volk is talrijk en het is regentijd, zodat het niet mogelijk is buiten te blijven staan; ook is dit geen werk voor een of twee dagen, want wij hebben in dit opzicht veel overtreden”*. Het volk beefde, niet alleen van droefheid over de zonde, maar ook vanwege de plasregens (vs. 9 en 13).

Allerlei uiterlijke moeilijkheden staan dikwijls een onmiddellijke reiniging van het kwaad in de weg. God laat hier zien dat het veel moeilijker is het boze weer goed te maken, dan het te bedrijven. In een ogenblik was men tot het kwaad gekomen, maar hoezeer was het uitgebreid, en hoelang zou het duren voordat het was uitgeroeid! Maar de HERE was geduldig en barmhartig. Hij hield rekening met de beslistheid van het hart. Hij wist dat de schuldigen geen uitvlucht zochten, maar wensten te gehoorzamen. Maar de uitgebreidheid van het kwaad maakte het onmogelijk het in één keer of zelfs in enkele weken weg te doen.

Laten ook wij in moeilijke omstandigheden tegenover onze broeders het geduld van Ezra, het geduld van God in praktijk brengen, opdat zij niet ontmoedigd worden. Hoe gemakkelijk hadden degenen die niet schuldig stonden aan deze zonde, in overgrote ijver kunnen eisen dat met de regen geen rekening werd gehouden, maar onmiddellijke afzondering van het kwaad plaatsvond. Maar de broederliefde redeneert niet zo. Zij weet dat de woorden van vers 13: *“want wij hebben in dit opzicht veel overtreden”* geen ijdele woorden zijn. Zij verdraagt alles, gelooft alles, hoopt alles, omdat zij de liefde is.

Maar er was nog een andere moeilijkheid, en die was ernstiger. Er openbaarde zich tegenstand: *“Alleen Jonatan, de zoon van Asaël, en Jachzeja, de zoon van Tikwa, verzetten zich hiertegen, en Mesullam en de Leviet Sabbetai vielen hun bij”*. Het zou te wensen zijn geweest dat het besef van schuld en de ijver om het kwaad weg te doen, algemeen waren geweest. Het was helaas niet zo. Maar het is goed in het werk van de Heer altijd op tegenstand te rekenen. De arbeider wordt er door gestaald.

En wie waren de tegenstanders? Hoofden van het volk! Dat was dubbel moeilijk voor Ezra. Wat een beproeving! Maar wat is het bedroevend, als we aan deze verkeerde voorgangers zelf denken. In plaats van het werk van God te bevorderen, richtten zij het te gronde. Dan is er dubbele genade nodig voor de getrouwen om niet te wijken, maar pal te staan.

Wat waren hun bedoelingen? Er wordt geen enkel motief genoemd. Maar uit het feit dat in vers 29 Mesullam wordt genoemd als een van degenen die vreemde vrouwen hadden gehuwd, kunnen we wel afleiden dat hij en de anderen *persoonlijke* redenen hadden om zich tegen het besluit van de vergadering te verzetten. Men ziet dit vaker: degenen die zelf niet rein staan, of die om allerlei persoonlijke redenen niet willen breken met personen die onder de tucht zijn gesteld, komen tegen de tucht in verzet.

Wat doen nu Ezra en het volk tegenover deze tegenstanders? Niets. Zij sluiten hen niet uit; al hebben zij hen zeker wel vermaand. Zij verdragen hen en zij beantwoorden de tegenstand en de eigenwil met een onverschrokken en beslist optreden tegen het kwaad. Stellig heeft dit op een enkeling een goede uitwerking gehad. Althans in Nehemia 8:8 en 11:16 vinden wij dat één van deze mannen, de Leviet Sabbetai, de leiding had over de dienst buiten het huis van God. Deze arbeider, die eerst tegenstand bood, maar door Gods genade en tot vreugde van allen kennelijk tot schuldbelijdenis was gekomen, had toen de taak gekregen om het volk te onderwijzen in de wet.

Ezra en zij die in de ballingschap geweest waren, lieten zich door niets weerhouden om de zaak te onderzoeken en het kwaad te oordelen. De eer van God en de reiniging van het volk van God moet ons voor ogen staan; en daarvoor moet alles wijken. Geve God ook ons deze genade, opdat we evenals Ezra rustig doorgaan met het werk van de Heer, ondanks alle tegenstand, of die nu van buiten komt of uit de eigen kring. De Heer is met allen die Zijn werk getrouw verrichten.

TAFELS, TAFELEN EN EEN TAFELTJE

In de rubriek **WoordStudie** behandelen we deze keer niet één woord, maar drie woordgroepen. De titel bevat drie zelfstandige naamwoorden (het tweede is dus geen werkwoord!), die op drie verschillende Griekse woorden teruggaan.

Tafels

Er worden in het Nieuwe Testament diverse soorten 'tafels' genoemd:

(1) Het woord 'tafel' (Gr. *trapeza*) kon worden gebruikt om een *eettafel* aan te duiden zoals bijv. in Matteüs 15:27 ('Jawel, Heer, want ook de honden eten van de kruimels die van de tafel van hun meesters vallen'), en in Lucas 16:21 ('begerig zich te verzadigen met wat van de tafel van de rijke viel').

(2) In het verlengde van dit woordgebruik ligt dat met 'tafel' ook datgene wat erop geplaatst werd, kon worden aangeduid. Toen de gevangenebewaarder in Filippi tot bekering was gekomen, bracht hij Paulus en Silas in zijn huis en hij 'richtte een tafel aan' (Hand. 16:34). Het zal duidelijk zijn dat Lucas hier niet bedoelt dat de gevangenebewaarder in het holst van de nacht met een bouw pakket aan het doe-het-zelven sloeg en zo een tafel construeerde, maar dat hij voorbereid selen trof om een *maaltijd* te laten serveren. Zo moet ook bij de 'Tafel van de Heer' (1 Kor. 10:21) niet aan de fysieke tafel worden gedacht waarop brood en beker staan. De 'Tafel' wijst op het *gemeenschappelijk gebruiken* van de maaltijd, de tekenen van brood en wijn, die naar het lichaam en het bloed van de Heer verwijzen. Dus *Tafel van de Heer* = *deelnemen / eten = gemeenschap met de Heer*. Dat is de lijn van 1 Korintiërs 10:14-22. Het gaat hier om *tafelgemeenschap*.

(3) Tafels konden ook gebruikt worden om daarop geldelijke transacties te laten plaatsvinden. In Matteüs 21:12 is sprake van de 'tafels van de wisselaars'. Vanuit dit gebruik van het Gr. woord *trapeza* heeft zich de overdrachtelijke betekenis 'bank' ontwikkeld: 'Waarom heb je mijn geld dan niet aan een bank gegeven? Dan zou ik het bij mijn komst met rente hebben opgevraagd' (Luc. 19:23). Een 'bankier' (Matt. 25:27) is dan ook een *trapezitès* ('tafelenaar'). Niet duidelijk is of de 'tafels' in Handelingen 6:2 eet- of geldtafels waren, m.a.w. of het ging om een vorm van voedselvoorziening of om geldelijke ondersteuning (misschien beide).

Tafelen

Dit woord wordt in onze vertalingen gebruikt als vertaling van het Gr. woord *plakes* in 2 Korintiërs 3:3 ('niet op stenen tafelen, maar op vlezen tafelen van de harten'), en in Hebrëeën 9:4 ('de tafelen van het verbond'). Het enkelvoud *plax*, dat in het Nieuwe Testament niet voorkomt, betekent 'dat wat vlak en plat is', vandaar 'vlakke', 'vlak land', '(zee)oppervlak', 'tafelland', 'plateau'. Daaruit of daarnaast ontwikkelde zich de betekenis 'vlak stuk steen of metaal', 'plaat'.

Een tafeltje

We eindigen met het kleinste tafeltje, en wel het 'schrijftafeltje' (Gr. *pinakidion*) van Zacharias in Lucas 1:63. Zo'n schrijftafeltje wordt ook wel als 'wastafeltje' aangeduid, maar dat woord roept bij mij altijd een sanitaire associatie op. Een 'schrijftafeltje' was een met een verhoogd randje omgeven plankje, dat met was bestreken was. Daarop kon men met een schrijfstift schrijven. Zulke schrijftafeltjes werden vooral in het dagelijks leven gebruikt om korte berichten vast te leggen die niet lang bewaard hoefden te blijven. Soms waren zulke tafeltjes dubbel of zelfs drie- of meervoudig, zodat men ze kon dichtklappen of verzegelen.

ELISA VOORZIET EEN WEDUWE VAN OLIE

2 Koningen 4:1-7

“En Elisa vroeg haar: Wat kan ik voor u doen?
Vertel mij, wat u in uw huis hebt” (vs. 2).

Ger de Koning

Meerdere keren bestaat er een verbinding tussen twee opeenvolgende wonderen die Elisa verricht. Bij de eerste twee wonderen in 2 Koningen 2:19-25 is er sprake van een tegenstelling: het eerste wonder spreekt van zegen, het tweede van vloek. Ook tussen het wonder dat hij nu verricht en het vorige bestaat een zekere verbinding. Het vorige ging over lege greppels die met water werden gevuld (2 Kon. 3). Het wonder hier in 2 Koningen 4 gaat om lege vaten die met olie worden gevuld. Water is een beeld van het Woord van God, olie is een beeld van de Heilige Geest.

De vrouw van een godvrezende profeet, een weduwe, is in grote financiële nood gekomen. Hoe die schuld is ontstaan, wordt niet vermeld. Als je God vreest, is dat geen garantie dat er geen nood ontstaat. De vrouw gaat met haar nood naar de man Gods, een goed adres, en ze vertelt hem wat er aan de hand is. Ze kan de schuld niet betalen en nu dreigt de schuldeiser haar beide zoons weg te halen.

Na zijn vraag: ‘Wat kan ik voor u doen?’ vraagt Elisa haar direct wat zij in huis heeft. Wat er is, is niet veel. ‘Maar’, zoals iemand eens zei, ‘weinig wordt veel als God erachter staat’. Elisa geeft opdracht overal lege vaten vandaan te halen, zoveel als maar mogelijk is. Wat er dan gebeurt, voltrekt zich achter gesloten deuren. Een buitenstaander heeft daar geen enkele kijk op. De weduwe begint te gieten, het ene na het andere vat vol. Als het laatste vat vol is, houdt de olie op met stromen. Ze gaat weer naar de man Gods en deze geeft een prachtig antwoord. Hij geeft opdracht de olie te verkopen en de schuld te betalen. Maar dat niet alleen, hij voegt eraan toe: ‘U kunt leven van wat overblijft’. Waar Elisa komt, brengt hij leven, en wel leven in overvloed (zie ook vs. 44).

In deze prachtige geschiedenis zit voor ons een grote bemoediging. Er rust een grote schuld op ieder van ons. Wij zijn vaak ontrouw in het omgaan met de zegeningen die God ons heeft toevertrouwd.

Er is de dreiging dat alles van ons wordt afgenomen en dat wij in geestelijke armoede zullen omkomen. Het enige dat er nog is, is een beetje olie. Dit spreekt van de Heilige Geest. Hoewel Hij maar weinig kans krijgt om te werken, is Hij er wel. Wij mogen met onze nood naar de Heer Jezus gaan, de ware Man Gods. Hij zegt dat wij lege vaten moet halen. Een vat is een beeld van een persoon. In 2 Korintiërs 4:7 bijvoorbeeld wordt gezegd dat wij ‘deze schat in aardse vaten’ hebben.

Wij moeten dus erkennen leeg te zijn. Dan kan de Heilige Geest ons vullen. Dat is een zaak tussen ons en God, waar niemand anders bij betrokken kan zijn. Maar als God iets doet, gebeurt er meer. Wat voor mij persoonlijk geldt, geldt ook voor andere ‘lege vaten’. Ken ik mensen die leeg zijn van zichzelf en die gevuld willen worden met de Heilige Geest? De Heilige Geest is volmaakt in staat eenieder te vullen die niets van zichzelf verwacht en die alle hoop alleen op de Man Gods, d.i. Christus vestigt.

Als de Heilige Geest kan werken, kunnen wij ook de schuld voldoen die wij hebben: wij kunnen voldoen aan wat God en mensen van ons mogen verwachten. In onszelf is daartoe geen kracht. God heeft alles gedaan wat daarvoor nodig was door Zijn Zoon te zenden, ‘opdat de rechtvaardige eis van de wet vervuld wordt in ons, die wandelen naar de Geest’ (Rom. 8:3-4). Maar het voldoen aan verplichtingen is niet het enige. Elisa zegt erbij dat de weduwe kan ‘leven van wat overblijft’. Dat is zo mooi. Waar de Heilige Geest vrij kan werken, wil Hij zo graag ons hart en ons leven vullen met de heerlijkheid van de Heer Jezus en de heerlijkheid van Gods raadsbesluiten.

Lees nu nog een keer 2 Koningen 4:1-7.

Dank of bid voor wat de Heer in dit gedeelte tegen je heeft gezegd, waarin Hij je heeft aangesproken. Je kunt bijvoorbeeld als volgt beginnen en dat zelf aanvullen: ‘Heer, geef dat ik leeg ben van mijzelf, opdat de Heilige Geest mij kan vervullen en mij kan leiden en U in mijn leven zichtbaar wordt, tot verheerlijking van God en tot zegen voor anderen’.

REPLY

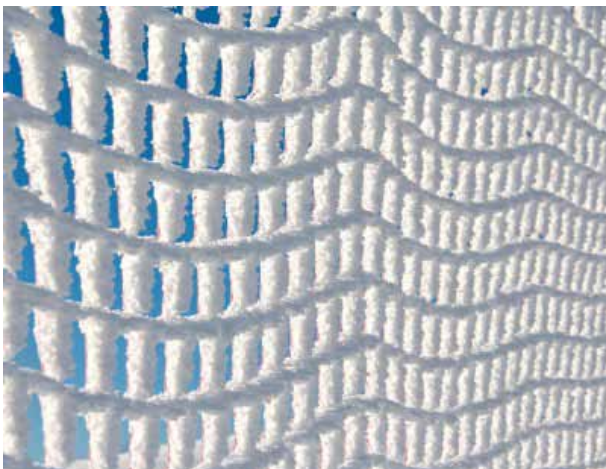
*“Want ook Christus heeft eenmaal voor de zonden geleden, de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen; Hij die wel gedood is in het vlees, maar levend gemaakt in de Geest in Welke Hij ook heengegaan is en gepredikt heeft tot de geesten in gevangenschap, die destijds ongehoorzaam waren”
(1 Petr. 3:18-20).*

Vraag

Heeft de Heer Jezus in de hades, het dodenrijk, gepredikt tot de ‘geesten in gevangenschap’ (1 Petr. 3:19)? Was deze prediking gericht tegen de ongehoorzamen (vs. 20), de ongelovigen die daar toen hoorden van de gehoorzaamheid van Christus tot de dood?

Antwoord

De Joden aan wie Petrus schrijft, moesten naar Christus leren kijken door wat de Heilige Geest hun in de nieuwe bedeling liet zien (Joh. 16:13-14). Dat Christus niet meer lichamelijk aanwezig was, maar wel door Zijn Geest werkte, vonden ze misschien vreemd. Het is echter geen nieuwe gedachte. Als illustratie daarvoor wijst Petrus op Noach en het werk van de Geest in zijn tijd. Christus predikte in de Geest door middel van Noach tot de mensen te midden waarvan hij leefde (zie Gen. 6:3). Met ‘de geesten in gevangenschap’ worden niet de geesten van gestorven ongelovigen bedoeld, maar heel gewoon de levende mensen in de dagen van Noach.

Het is dwaasheid te veronderstellen dat Christus nog een prediking heeft voor gestorven mensen (vgl. Luc. 16:23-26). Dat er wordt gesproken over ‘geesten in gevangenschap’ wil zeggen dat deze mensen in de macht van de boze, de duivel, waren. De duivel hield hun geest

gevangen (vgl. 2 Kor. 4:4; Ef. 2:2). Wie gezag heeft over iemands geest, heeft gezag over de hele persoon. De prediking van Noach door de Geest van Christus was gericht tot deze mensen, die geestelijk gevangenen van de satan waren. Noach waarschuwde hen voor het oordeel van de zondvloed dat over deze ongehoorzamen (of: ongelovigen) zou komen. Elke dag dat zijn prediking duurde, was een getuigenis van de lankmoedigheid van God. Het oordeel moest komen, maar God bleef afwachten, terwijl de ark gereedgemaakt werd, opdat ieder die wilde komen erin zou gaan en gered zou kunnen worden.

Zo staat de Heer nu gereed om bij Zijn wederkomst levenden en doden te oordelen (1 Petr. 4:5). Het oordeel over de levenden zal de Heer Jezus uitvoeren als Hij komt om Zijn koninkrijk te vestigen (Matt. 25:31). Het oordeel over de doden zal Hij uitvoeren tussen de afloop van het Vrederijk en het aanbreken van de eeuwige toestand (Openb. 20:11). Zowel levenden als doden zullen rekenschap moeten afleggen aan Hem, van Wie ze tijdens hun leven niets wilden weten; en die daarom ook degenen die Hem beleden, vervolgden, bespotten en belasterden.

Met het oog op dat oordeel is vroeger al aan de mensen, aan geestelijk doden, een blijde boodschap verkondigd (1 Petr. 4:6). De Schrift spreekt over het ‘eeuwig evangelie’ (Openb. 14:6-7). De inhoud van dat evangelie is dat ieder die zichzelf werkelijk als schuldig voor God erkende en Gods oordeel over zijn leven als mens in het vlees als terecht aanvaardde, levend werd gemaakt door de kracht van de Heilige Geest. Zo is het door alle tijden heen de Geest die levend maakte, en die ons nu deel geeft aan de opgestane Christus en Zijn toekomst. Dit betekende een bemoediging voor de gelovigen aan wie Petrus schrijft, en het is ook een bemoediging voor ons die de blijde boodschap hebben aangenomen in een veel rijkere vorm, het evangelie van de genade van God.

Peter Cuijpers

DEMAS, LUCAS, MARCUS

“Demas heeft mij verlaten, daar hij de tegenwoordige eeuw heeft liefgekregeen, en is naar Tessalonika gereisd, Crescens naar Galatië, Titus naar Dalmatië. Alleen Lucas is bij mij. Haal Marcus op en breng hem met je mee, want hij is mij van veel nut voor de dienst” (2 Tim. 4:10-11).

Demas, Lucas en Marcus: zij waren alle drie dienstknachten van God. Samen met Paulus hadden zij zich ingezet voor het werk in het koninkrijk van God. Paulus was echter aan het einde gekomen van zijn dienst, en hem wachtte de marteldood in Rome. In zijn tweede brief geeft hij aanwijzingen aan Timoteüs over wat er van een goede dienstknacht wordt verwacht, en aan het slot van de brief beschrijft hij zijn persoonlijke omstandigheden in de gevangenis te Rome.

Het merendeel van de christenen had hem aan zijn lot overgelaten, maar wat hem misschien wel het meest bedroefde was dat een aantal van zijn medewerkers hem hadden verlaten. Demas, Lucas en Marcus behoorden tot de naaste medewerkers van Paulus, en over elk van hen had hij iets te zeggen.

Demas

De eerste medewerker die in 2 Timoteüs 4 wordt genoemd, is Demas. Van hem staat geschreven dat hij Paulus had verlaten, omdat hij de tegenwoordige wereld had liefgekregeen (vs. 10). Hij kon het niet meer opbrengen bij Paulus te blijven, die met het vooruitzicht van een spoedige marteldood te Rome gevangen zat. Demas was naar Tessalonica gereisd, en de reden daarvan was dat hij zich tot de tegenwoordige wereld aangetrokken voelde.

De liefde die hij had voor de wereld, stond in schril contrast met de houding van allen die de verschijning van de Heer Jezus hebben liefgehad (vs. 8). Paulus zag de marteldood met opgeheven hoofd tegemoet (vs. 6-8), maar Demas was kennelijk bang op de een of andere manier betrokken te raken bij het lot dat Paulus wachtte. We moeten voorzichtig zijn met de bewering dat Demas een ‘afvallige’ was geworden. Er staat nergens dat Demas van het geloof was afgefallen, maar het ontbrak hem waarschijnlijk aan moed om de tegenwoordige wereld op te geven voor de toekomstige; de prijs die hij daarvoor moest betalen, vond hij te hoog.

Daarin vormde hij geen uitzondering (vgl. 2 Tim. 1:7,15). Allen die in Asia waren, hadden zich van Paulus afgewend, onder wie Fygelus en

Hermogenes. Mogelijk waren de laatstgenoemden vooraanstaande broeders, die algemeen bekend waren. Massaal keerde men Paulus de rug toe en liet hem over aan zijn lot. Hoeveel gelovigen zijn er niet, die tot deze Demas-klasse behoren? Eens gingen ze zij aan zij met hen die zich niet schamen voor het evangelie, maar geleidelijk kreeg de wereld weer een plek in hun hart.

Langzaam ging het bergafwaarts met Demas. Dit kunnen we opmaken uit de schriftplaatsen waar zijn naam wordt genoemd. Aan het slot van de brief aan Filemon wordt hij nog genoemd als een van de *medearbeiders* van Paulus (Fm.:23), terwijl hij aan het slot van Kolossenzen alleen nog met zijn naam wordt genoemd, zonder enige andere toevoeging (Kol. 4:14). En hier in 2 Timoteüs 4 schrijft Paulus met pijn in zijn hart, dat hij hem verlaten had. Toont dit niet, hoe de liefde tot de tegenwoordige wereld vaak langzaam binnensluipt in ons hart. De liefde voor de wereld nestelt zich meestal langzaam in ons hart. Wat de motieven hiervoor ook mogen zijn, bedenk dat vriendschap ten opzichte van de wereld vijandschap is jegens God. Wie dus een vriend van de wereld wil zijn, maakt zich tot een vijand van God (Jak. 4:4).

Lucas

Lucas was ‘de geliefde arts’ (Kol. 4:14), die Paulus op zijn reizen had vergezeld. Toen anderen de apostel de rug toekeerden, bleef hij bij hem. En niet alleen om hem geestelijk bij te staan, maar als arts bekommerde hij zich ook om het zwakke gestel van Paulus. God achtte hem waardig om het naar hem genoemde evangelie te schrijven. Ook het bijbelboek ‘Handelingen van de apostelen’ is door Lucas geschreven. Juist in het boek Handelingen zien wij hoe bescheiden hij zich op de achtergrond hield. Hij cijferde zichzelf weg om het licht op Paulus te laten vallen. Trouw ging hij aan de zijde van hem die door de Heer geroepen was om Zijn naam te dragen, zowel voor volken als koningen en zonen van Israël (Hand. 9:15). Lucas was tevreden om op een bescheiden wijze deel te hebben aan het werk van de apostel. Hij zocht geen eer voor zichzelf, maar achtte in nederigheid de ander (nl. Paulus) uitnemender dan zichzelf (Fil. 2:3). In tegenstelling tot Demas

had de wereld voor hem afgedaan, en bleef hij tot het eind toe trouw aan Paulus' zijde. Broeders zoals Lucas vallen niet erg op, omdat ze in de schaduw van anderen opereren. Hun trouw blijft door de Heer echter niet onopgemerkt. Dit soort 'trouwe' slaven zullen dan ook naar waarde door Hem beloond worden (vgl. Luc. 19:17).

Marcus

Marcus was degene die zich in Pamfylië van Paulus en Barnabas had afgescheiden om terug te gaan naar Jeruzalem (Hand. 13:13). Hij verliet Paulus niet omdat hij de wereld had liefgekegen, maar omdat hij opzag tegen de ontberingen en de gevaren die het zendingswerk met zich meebracht. Ook hier speelde angst een grote rol. De jongeman die op de vlucht sloeg toen de Heer Jezus gevangengenomen werd, was naar alle waarschijnlijkheid Marcus zelf (Marc. 14:51-52). We kunnen dus stellen dat Marcus van nature angstig was. Op het moment dat hij zich van Paulus afscheidde, was hij nog niet klaar voor het 'grote werk'. Het was niet wat hij ervan verwacht had, en daarom keerde hij terug naar Jeruzalem. Het is dezelfde Marcus, die later door God gebruikt is om in zijn evangelie het leven te beschrijven van de Dienstknecht die niet wegluchtte, maar Zijn gezicht vastbesloten wendde om naar Jeruzalem te gaan en het werk te voleindigen dat Zijn Vader

Hem te doen had gegeven. Marcus verpersoonlijkt allen die hun dienst voor de Heer enthousiast beginnen, maar na verloop van tijd mat worden en afhaken. Door genade worden ze in hun dienst hersteld, en dan zijn ze voor anderen van veel nut (2 Tim. 4:11). Zulke 'Marcussen' hebben geleerd van hun tekortkomingen en grijpen hun tweede kans met beide handen aan. Welk een genade dat deze 'ontrouwe' dienstknecht later het evangelie mocht schrijven van de 'trouwe' Dienstknecht.

Drie dienstknechten hebben we de revue laten passeren. Demas was geen doorzetter: hij verliet Paulus, omdat hij de tegenwoordige wereld had liefgekegen. Lucas bleef tot aan het eind toe trouw aan de zijde van Paulus, en Marcus werd in zijn dienst hersteld en was later voor Paulus van veel nut. Aan wie van deze drie kunnen wij ons spiegelen? Heeft de liefde voor de wereld misschien een plek in ons hart gekregen? Of herkennen wij onszelf in Lucas: bescheiden op de achtergrond, niet opvallend, maar trouw tot het eind? Misschien lijken wij wel op Marcus die vol enthousiasme begon, maar na verloop van tijd moe werd en terugkeerde naar Jeruzalem? Weet u wat zo bemoedigend is? Demassen mogen op hun schreden terugkeren, Lucassen worden door de Heer beloond, en Marcussen krijgen van God een tweede kans!

VIERENTWINTIG NAMEN EN TITELS VAN CHRISTUS IN HET BOEK OPENBARING

Hugo Bouter

1. Jezus (9x)	13. De leeuw uit de stam van Juda (1x)
2. Christus (4x)	14. Het lam (28x)
3. Jezus Christus (3x)	15. De alfa en de omega (3x)
4. Heer (3x)	16. De eerste en de laatste (3x)
5. Heer Jezus (Christus) (2x)	17. Het begin en het einde (2x)
6. De eerstgeborene van de doden (1x)	18. Getrouw en waarachtig (1x)
7. De levende (1x)	19. De morgenster (2x)
8. De overste van de koningen van de aarde (1x)	20. Het Woord van God (1x)
9. De Zoon van God (1x)	21. De wortel (en het geslacht) van David (2x)
10. De amen (1x)	22. De mannelijke [zoon] (2x)
11. De trouwe (en waarachtige) getuige (2x)	23. De Heer der heren (2x)
12. Het begin van de schepping van God (1x)	24. De Koning der koningen (2x)

Nieuwe publicaties Ger de Koning

Deuteronomium - Toegelicht en toegepast

God vertelt over Zijn land en Zijn woonplaats

Het boek Deuteronomium beschrijft de bijzondere situatie waarin het volk is terechtgekomen. Enerzijds heeft het de woestijnreis achter zich. Anderzijds staat het op het punt het land binnen te gaan dat God aan de aartsvaders heeft beloofd. In enkele lange toespraken kijkt Mozes in dit boek terug op de ervaringen van het volk in de woestijn. Deze ervaringen betreffen zowel ervaringen met zichzelf als met God. Na de

terugblik vertelt Mozes ook uitvoerig over wat hun in het land wacht. Het hart daarvan is de plaats die de HERE uitgekozen heeft om Zijn Naam daar te laten wonen. Het bijbelboek Deuteronomium is het vijfde en laatste boek van de Thora.

ISBN nr. 978-90-5798-366-5 / 367 pag. / Prijs € 17,50

Jozua - Toegelicht en toegepast

Het volk van God veroveret het land van God

In het eerste deel van het boek Jozua wordt de strijd beschreven die het volk Israël moest voeren om het land Kanaän te veroveren en in bezit te nemen. In het tweede deel wordt vermeld hoe het land onder de stammen is verdeeld. In de strijd die in dit boek wordt beschreven, liggen voor ons belangrijke geestelijke lessen. De belangrijkste les is dat Jozua de aanvoerder is. Jozua is de Hebreeuwse naam voor 'Jezus'. In onze geestelijke

strijd moeten wij dus letten op onze Aanvoerder, de Heer Jezus. Het bijbelboek Jozua is het eerste boek van de categorie historische boeken.

ISBN nr. 978-90-5798-367-2 / 223 pag. / Prijs € 12,50

Colofon

Doelstelling

'Rechtstreeks' is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De Apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: **'...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus'** (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen aan anderen.

Digitaal magazine

'Rechtstreeks' is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<http://www.oudesporen.nl/>

Maandelijks ontvangt u dan dit blad in PDF formaat. Dit is met het programma AcrobatReader® (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van 'Rechtstreeks' zijn te downloaden op de site:

<http://www.oudesporen.nl/>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Tessalonicenzen 5:21 ons leert.

Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie.

Correspondentie

Vragen, opmerkingen, schriftelijke bijdragen kunt u zenden aan het redactieadres.

Redactieadres:

Gouwestraat 20

4388 RC Oost-Souburg Nederland

Telefoon: (0118) 467462

E-mail: info@oudesporen.nl